

inskemu sodu, odbije čep in si vina kar v lonček navtoči; popije ga a ob enem se pa tudi tako neokretno prekucne pijana, da čep iz soda preko nje po kleti popolno izteče. Škoda!

Ubogi mož videč, da je njegova Urša nepoboljšljiva in popolno kot ukožena pijanka-zgubljena, prične polagoma, kakor sploh pravimo, od same žalosti bolehati in šel je v poldrugem letu za sušico v boljši svet. Ženi postane sedaj popolno prosta pot; nobeden več ni nad njo godrnjal, nobeden več je ne opominjal, povsod je sama svoj neumenjeni gospodar. Od sedaj naprej ni več po boteljkah šnopsa od Plahtača nosila, nego kupila ga je kar celo vedro. Privadi na šnops tudi svojo večjo — 17 let staro hčerko Franciko. V kratkem času postane Bripotokarjeva hiša pravo zavetišče vseh malo pridnih prehodnjih pohajačev. Dobilo se je tam vsega, kar koli sprideno srcé poželi. Večkrat dobila se je pa tudi pijana Pripotokarca v takem položaji kje tam na borjači, da je bilo kar groza in strah. — Zgodilo se je, da jo je vaški župan ob neki taki priliki dal v prazni svinjak prenesti in zapreti, kjer je spala celih 24 ur spanje pijanosti. Večkrat ga je kar h krati po celi bokal ob enem potrobila. Ni čudno bilo, da je imela navadno vso bobito glavo.

Nekega večera meseca oktobra leta 1879. rogovilila je vsa pijana v podstrešji z golo prižgano svečo kjer se je sušilo turšično perje; goreča sveča jej pade iz rok med perje, to sicer še nekoliko volhko, prične polagoma tleti in se okolo polunoči z vso silo vžge. Pripotokarica prilezla je v temi nekako do stopnic, po katerih se, kolikor je bila dolga in široka, zavalila; prikobaca se do spalnice svoje, kjer brez vse skrbi trdno zaspi. —

(Dalje prihodnjič.)

Trgovinska in obrtna zbornica.

(Dalje.)

Za prvo opravo miz, za delo in risanje, orodja, gradiva, učil itd. potreba je najmanj doneska od 1000 gld., a za letno oskrbo v tem pogledu 300 gld.

Naučna uprava mogla bi vsekakor preuzeti polovico teh troškov, mora pa vendar omeniti, da mora za poravnanje preostanka skrbeti dežela ali pa kateri drugi krajevni činitelj.

Za dovoljno število ustanov imela bi skrbeti trgovinska in obrtna zbornica v Ljubljani.

Konečno še omenja gospod minister, da bi se pri sestavljanju oskrbnitstva za namerjan učni zavod moralo ozirati na činitelje, doneske donašujoče, in to v toliko, v kolikor bi se jim pripoznalo, da smejo pošiljati poslanca v odbor, kateremu bo izročeno čuvati interese šole.

Na podstavi gornjega razjasnila čast mi je otvoriti obravnavo o rečenih doneskih, ki jih bode preuzeti za dôbo obstoja zavoda, pozivajoč slavni deželni odbor, slavno trgovinsko in obrtno zbornico in čestiti mestni

zastop, da se radi doneskov, ki jih imajo zagotoviti krajevni činitelji, med seboj sporazume ter sklenejo pravovezne sklepe ter mi svoja mnenja čim prej javijo.

C. kr. deželni predsednik: Winkler“.

Trgovinska in obrtniška zbornica združila se je o tej stvari s slavnim deželnim odborom kranjskim in s slavno mestno občino ljubljansko. Iz teh zastopov sestavljeni odbor, v katerem so bili gospodje: župan Grasselli, mestni odbornik Pakič, trgovske zbornice predsednik Kušar in deželni odbornik Murnik, kateri so se na podstavi natančnih posvetovanj zjedini v tem, naj trgovska in obrtniška zbornica rečenima zastopoma priporoči, da sprejmeta naslednje sklepe:

„1. Za šolske prostore in potrebno postrežbo potrebovalo bi se primeroma na leto 1200 gld. Te bi preuzela slavna mestna občina ljubljanska, trgovska in obrtniška zbornica naj bi se pa obrnila do slavnega deželnega odbora in do slavnega ravnateljstva kranjske hranilnice, da bi morda preuzela od teh troškov vsak po 200 gld., torej vkupe 400 gld. na leto.

2. Za šolsko upravo, t. j. klopi, katedre, mize, stole itd. potrebovalo se bode 600 gld. Te troške preuzela bi tudi slavna mestna občina ljubljanska, trgovska in obrtniška zbornica naj bi pa prosila slavni deželni odbor in slavno ravnateljstvo kranjske hranilnice, da bi vsak po tretjino troškov preuzeli.

3. Za prvo opravo, t. j. za mize, za delo in risanje, orodje, gradivo za delo, učila itd. potrebovalo se bode 1000 gld. Teh troškov preuzame polovico naučna uprava, polovico naj bi preuzel pa slavni deželni odbor na deželni zaklad in trgovska in obrtniška zbornica naj bi se obrnila do ravnateljstva kranjske hranilnice, da preuzame polovico, t. j. 250 gld.

4. Letnih troškov za orodje, učila itd. bilo bi 300 gld., od teh preuzela bi visoka naučna uprava polovico, od druge polovice naj bi trgovska in obrtniška zbornica preuzela tretjino, slavni deželni odbor tretjino in trgovska in obrtniška zbornica obrnila naj bi se do ravnateljstva kranjske hranilnice, da tudi ona tretjino, t. j. 50 gld. preuzame.

5. Za ustanove naj bi trgovska in obrtniška zbornica dovolila na leto 150 gld. in obrnila naj bi se do slavnega deželnega odbora, do slavnega mestnega magistrata in slavnega ravnateljstva kranjske hranilnice, da bi tudi nekoliko letnih ustanov ustanovili“.

Zbornica je te sklepe posebnega odbora javila deželnemu odboru kranjskemu, mestnemu magistratu ljubljanskemu in ravnateljstvu kranjske hranilnice v Ljubljani ter je prosila, da ti činitelji pomorejo ustanoviti omenjeno strokovno šolo. Deželni odbor kranjski naznanil je že, da se je v zmislu zgornjih sklepov posebnega odbora pravomočno izjavil visoki naučni upravi, dalje da bode mestni občini ljubljanski za plačevanje stanarine, za prostore, njih vzdrževanje, svečavo, kurjavo in za postrežbo dajal letni donesek 150 gld. in za potrebno šolsko opravo, da bode preuzel tretjino troškov. Konečno

naznanil je deželni odbor, da bode za ustanove vzel 150 gld. v proračun deželnega zaklada za l. 1889.

Ker je vsekakor pričakovati, da bode i mestna občina ljubljanska i slavná hranilnica pospeševala ustanovitev te strokovne šole, to je gotovo pričakovati, da se ustanovi ta šola, katero je izprožila zbornica, še tekom tega leta. (Slavna hranilnica in mestni zastop glavnega mesta Ljubljane sprejela sta že sklepe v zmislu prošnje zbornice ter je ustanovitev te strokovne šole zagotovljena, kakor smo že javili. Opomnja vredništva.)

Poročevalec priporoča potem, da se sprejmo naslednji predlogi:

1.) Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko v Ljubljani obveže se, da za vsakoletno nabavo orodja, delarskega gradiva, učil itd., da vsako leto znesek 50 gld. visoki naučni upravi v rabo za strokovno šolo za šivanje čipek in umetno vezenje, katera šola se ima ustanoviti v Ljubljani po ukazu Njega vzvišenosti gospoda ministra za uk in bogočastje od 5. januarja 1888, šte. 17.974, poslanem z dopisom slavnega c. kr. deželnega šolskega sveta od 10. januarja 1888, štv. 34.

Politične stvari.

Govor poslanca Kluna

v državnem zboru dne 1. maja 1888.

(Konec)

Tam se ustanovljajo šole, gradé ceste in železnice in váruje verski čút prebivalstva (Klici na levici: To vse se storina deželne troške!), in jezikovna ravnopravnost je v večji meri vpeljana, kakor pri nas.

Umevno je, gospôda moja, da so razmere, katere sem opisal, vzbudile veliko nevoljo mej slovenskim prebivalstvom, in da je nevolja še večja, ker so vse pritožbe na višja oblastva ostala brez odgovora. Navel sem nekaj slučajev. Opomnim še, da so se že pred letom pritožili proti nemški šoli občina Bilčovás in trije krajni šolski svéti v Rožni dolini, a še sedaj niso dobili odgovora. (Čujte! Čujte! na desnici.) Tako se dotični prosilci ne morejo pritožiti na kompetentna sodišča in zahtevati svoje pravice pri upravnem sodišči, oziroma državnem sodišči.

Te nevolje, gospôda moja ne bodo potolažile lepe besede, katere je govoril Nj. ekselencija v budgetnem odseku in danes tukaj (Tako je! na desnici.), ker take lepe besede smo že večkrat slišali, ne da bi se uslišale ter slovenskega prebivalstva in uresničile resolucije. Ta nevolja je vedno večja, in zato je umevno, ako sprejmemo besede, katere je danes govoril gospod naučni minister z nekakim dvomom, da z odločilnim nezaupanjem. (Dobro! Dobro! na desnici. — Klici na desnici: Mi vsi!) in da nismo zadovoljni s tako garancijo, marveč da ji še-le tedaj prisodimo vrednost, ako nam jo da zanesljivejši porok, kakor je gospod naučni minister. (Živahna pohvala

in ploskanje na desnici.) In s tem končam. (Pohvala in ploskanje na desnici. — Govorniku castitajo.)

Naši dopisi.

Z Bleda 12. avgusta. Ker se nekaj časa ni čulo v javnosti blejskih novic, podam jaz tukaj par vrstic: Akoravno je letos gornji del blejski, Gorje in Zasipe, toča hudo poškodovala, se vendar ves kraj sedaj že kaže tudi glede polja lep ako izvzamemo deloma razcafnjano spodnje turšično perje, mlatev se ve da se bode obnesla mnogo slabše kot navadno pri vsaj srednjih letinah. — Poletnjih gostov iz mest se je letos nabralo že precej krog blejskega jezera in v okolici spod in zgor. V to pripomorejo prav mnogo sedaj zboljšane ceste v bližini blejski. Izrekoma to velja v dveh na novo preloženih cest. Prva, ki pelje skoz vas Grad, odcepi se pri zadnji hiši proti Zagoricami na desno v polje, je dobro skoraj brez strmine speljana v postavno zapovedani širjavi in se združi na višini s cesto, ki pelje preko Bidca proti Zaspem, pred Bidcam pa vkrene po stari krog skalnatega griča držeči poti do onega znamenja, katero je na gornjem koncu vasi Grad pri grajščinski gozdarski hiši, potem pa ukrene na desno čez grajščinski travnik na dosedaj pa nekoliko razširjeno cesto proti Rečici. Primeroma še bolj razumno in lepo je speljana nova cesta, katera veže ravno omenjeno cesto iz srede vasi Rečica skozi dolgo raztreseno vrsto Rečiških hiš proti jezeru pod novo Rusko vilo v Zaki s cesto krog jezera. Ta proga izpeljana je v resnici izgledno in kolikor sem čul s prav malimi troški.

Kdor si ogleda te dve res razumno in lepo speljani preložitvi priznal bode, da podpora, katero je dežela privolila v ta namen, je bila prav dobro porabljena. Pohvaliti pa moram tudi druge ceste in pota, da so v dobrim stanu, tako da ne delajo nečasti ne kraju ne deželi.

In poleg koristi prebivalstva samega, gledati je tudi na to izrekoma ako dohajajo tako visoki gosti, kot zadnje dni, ko je nenadoma srbski kralj Milan obiskal naš rajski kraj si ogledal tudi Bohinj, žali Bog pa tretji dan enako nenadoma zopet odpotoval dalje s svojim sinom kraljevičem Aleksandrom.

Ta odličén gost privabil je takoj mnogo družega občinstva. Videli smo tam goste z Beča, s Prage, z Zagreba in Trsta, nadejamo pa se, da se število njihovo še mnogo naraste z vsako stopnjo, ki jo stori nakviško gorkomer.

Danes se ima praznovati tukaj 40letnica cesarjevega vladanja dopoludne v cerkvi na otoku, popoludne pa z raznimi veselicami na bregovih in deloma tudi na valovih lepega našega jezera.

Da ne pozabim omenjam še končno, da imamo letos, kakor se spodobi za kopališče ali toplice, tudi mi godbo, ne ravno veliko, pa zadostno za prvi začetek.